

MŰEGYETEMI TUDOSÓK SZOBORPARKJA

HAJNÓCZI GYULA MELLSZOBRA

Budapest 2019

Hajnóczy Gyula

1920-1996

Hajnóczy Gyula akadémikus, a BME Építésmérnöki Kar háború utáni történetének meghatározó alkotó és pedagógus egyénisége volt. Napjaink alkotó építész generációinak a többsége Hajnóczy ókori építészetet bemutató előadásain keresztül ismerte meg az antik építészet fontosságát, az építészet alkotófolyamatának örökérvényűségét.

Hajnóczy professzor 1920. április 5-én született Baján. Középiskolai tanulmányait a nagyhírű bajai Ciszterci Főreálgymnáziumban végezte. Az Érettségi után a Pécsi Erzsébet Tudományegyetem soproni evangélikus teológiai fakultására iratkozott be, ahol 3 szemesztert abszolvált. Olasz, magyar, művészettörténet szakos hallgatóként előbb Pécsen 1 félévet, majd Kolozsváron 2 félévet hallgatott. A II. Világháborúban katonai szolgálatot teljesített, hadifogságból hazatérve 1946-ban iratkozott be az Építésmérnöki Karra, ahol 1950-ben szerezte meg diplomáját. Az egyetem elvégzését követően Rados Jenő professzor felkérését elfogadva, tanársegédként kapcsolódott be az építészettörténet oktatásába. Érdeklődése a Rados-tanszék középkori irányultsága helyett az ókori építészet felé fordult, ezért 1954-ben beiratkozott az ELTE Bölcsészettudományi Karára. Régész oklevelét 1958-ban szerezte meg. Bölcsészdoktorrá 1961-ben avatták.

Egyetemi karrierje tudományos munkásságával párhuzamosan teljesedett ki. 1955-67 között adjunktus, kandidátusi fokozatát 1966-ban szerezte meg. 1967-1978 között egyetemi docens, a tudományok doktora fokozat megszerzésének éve 1978. Egyetemi tanárrá szintén 1978-ban nevezték ki. Az MTA levelező tagjává halála évében, 1996-ban választották.

Kutatóként életművét végigkísérte az építészeti tér értelmezésének a problematikája. Bölcsészdoktori értekezésében az antik térformákat és térkapcsolatokat vizsgálta, kandidátusi értekezésében a térszemlélet fejlődését írta le az ókori építészetében. Kutatásainak betetőzéseként, önálló térelméletet alkotott akadémiai doktori disszertációjában, ahol az építészeti alkotás objektív értékelésére tett kísérletet az építészeti tér analitikus elméletének a megalkotásával. Értekezését könyv formában az Akadémiai Kiadó magyarul és németül is megjelentette.

Életeleme az oktatás és a tervezés, az antik emlékeknek a nagyközönség számára is érthető, megérthető bemutatása volt. Oktatóként előadásait építészeti alkotásai hitelesítették. A '60-as években elindult, a római kori maradványok méltó bemutatását célzó fejlesztési programok meghatározó, szinte egyedüli helyreállító építészte volt. Aquincum, Gorsium, a szombathelyi Isis szentély bemutatása mind

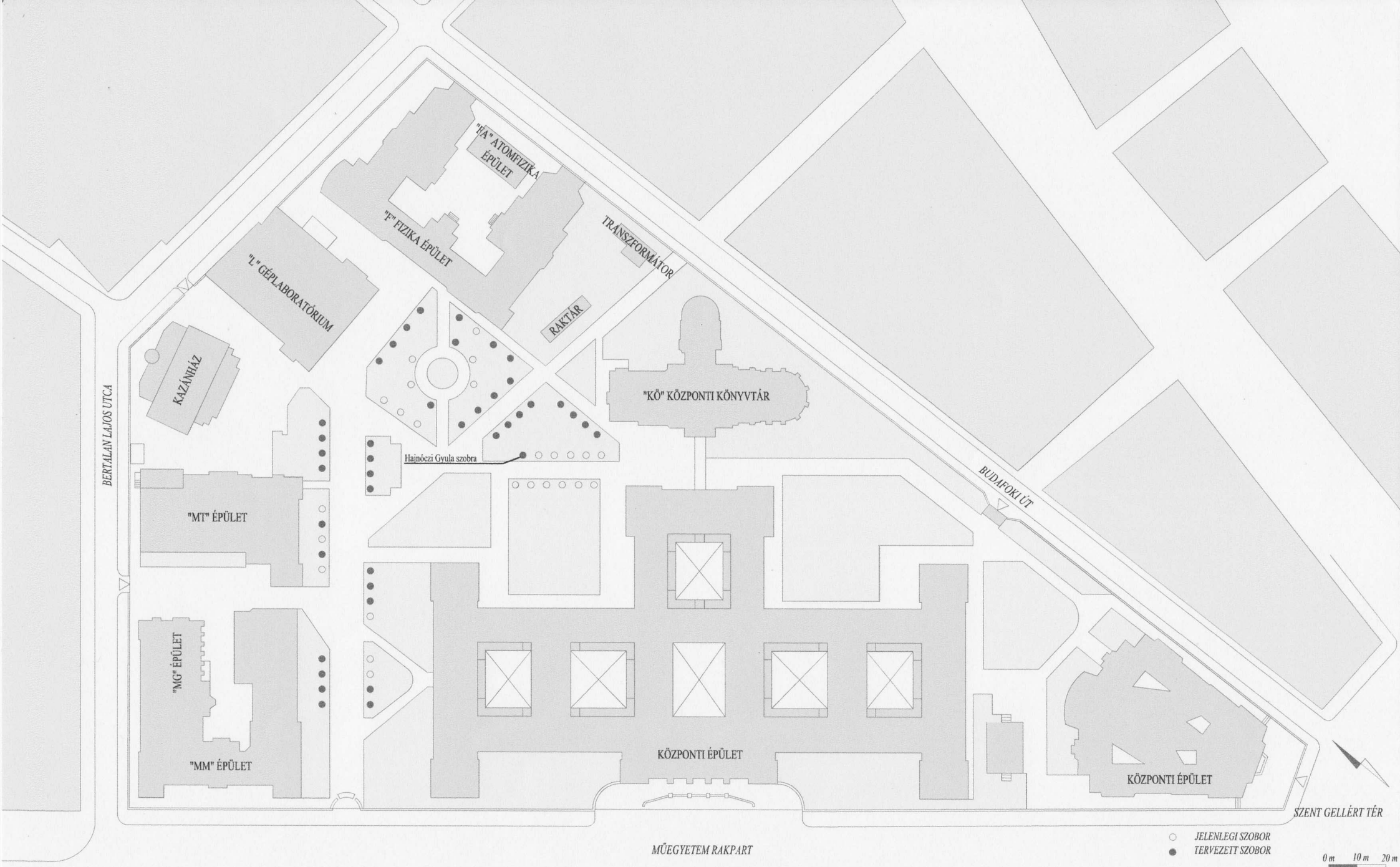
alkotó fantáziáját tükrözik. Munkáiba rendszeresen bevonta legtehetségesebb hallgatóit. Helyreállító építésként és régésként alkalma volt a legapróbb részletekig feltárni az ókori mesterek alkotómódszerét. Ezt a speciális ismeretanyagot felhasználta az oktatásban is. Tudását a mind a mai napig használt ókori építészettörténet tankönyvben foglalta össze, amelyért 1968-ban Ybl Miklós díjat kapott. A tankönyv Németországban is megjelent a rendszerváltás idején. Oktatói, tudományos és építész alkotó munkásságát 1990-ben Kossuth-díjjal is elismerték. A Műegyetemen eltöltött 35 éves munkásságát az egyetem Emlékérem odaítélésével honorálta 1985-ben. 2013-ban, születésének évfordulója óta az Aquincumi Múzeum egyik általa tervezett épületén elhelyezett emléktábla örökíti meg munkásságát az utókor számára.

Közel másfélszáz publikációja, 8 könyve őrzi mindmáig frissen ható gondolatait.

Hajnóczy Gyula, a nagy tudású professzor, a római kori romemlék-helyreállítások szakavatott tervezője tanárként és emberként él mindazok emlékezetében, akik hallhatták előadásait, a felmérési gyakorlatok alkalmával figyelhették tanácsaira, és akik a baráti beszélgetések során megtapasztalhatták bölcsességét és fanyar humorát. Az az alkotó hozott létre maradandó életművét, akire egykori munkatársai, hallgatói halála után is mint olyanra emlékeznek, aki nap mint nap közöttünk van, ma is tanít, tanácsot ad gondjaink, problémáink megoldásában. Hajnóczy az el nem távozott mesterek sorába tartozik és ezért is javasolta az Építészettörténeti és Műemléki Tanszék közössége az Építésztechnológiai Kar Tanácsának, hogy kezdeményezze az Egyetem Szenátusánál a szobor elhelyezésének az engedélyezését. A Kari Tanács a Tanszék javaslatát egyhangú támogatásával ajánlotta a Műegyetem Szenátusának elfogadásra, hogy Hajnóczy professzor szobra tiszteletünk és nagyrabecsülésünk jeléül bekerülhessen a hallhatatlan építész professzorok panteonjába.

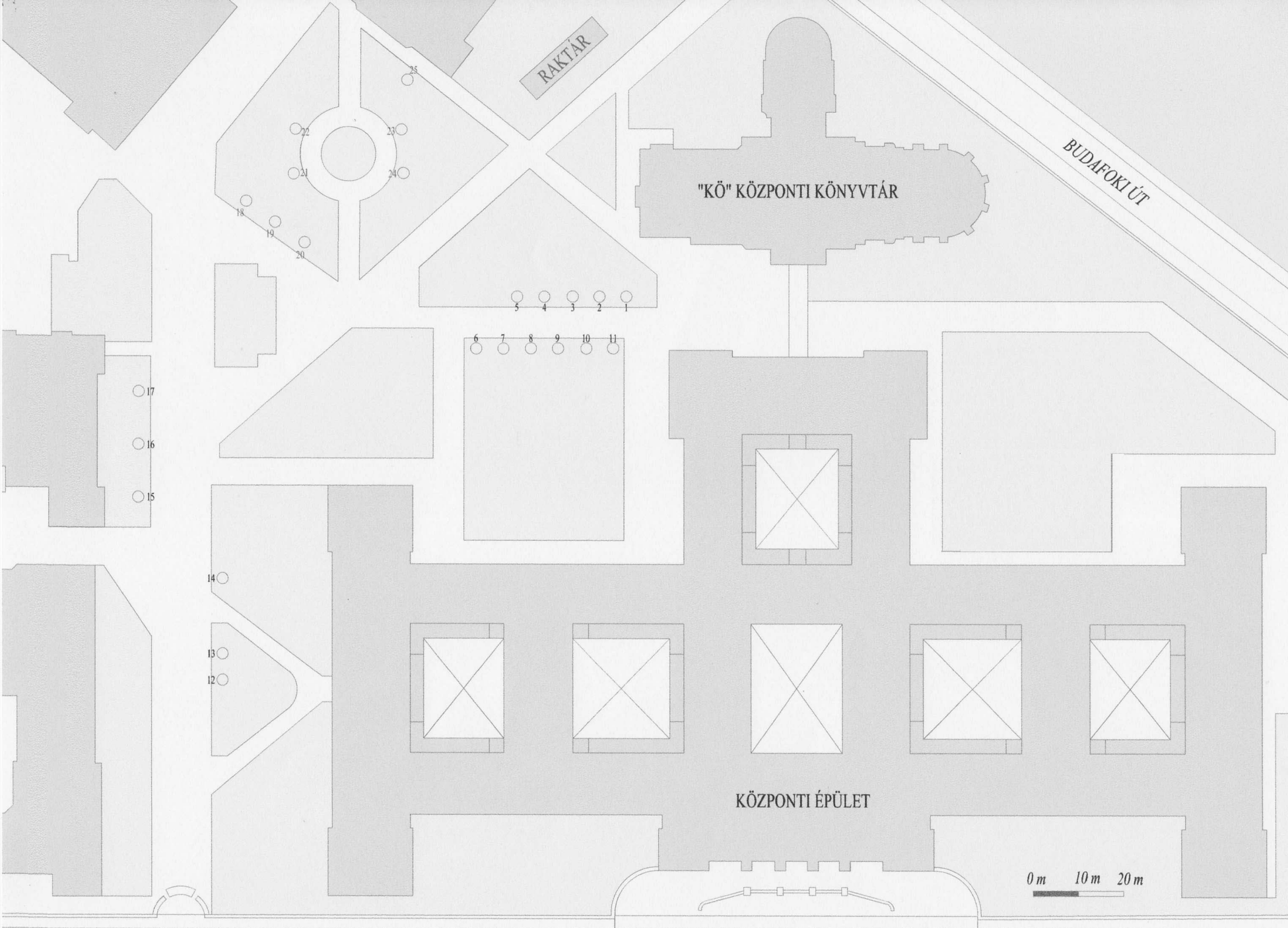
A szobor alkotója Szathmáry Gyöngyi szobrászművész, aki korábban már Rados Jenő, Kotsis Iván és Csonka Pál építész professzoroknak, illetve Mosonyi Emil vízépítő mérnök professzornak az egyetem történeti kampuszán felállított mellszobrát is készítette. Javasoljuk, hogy Hajnóczy professzor busztója a Lázár Antal professzor által, a Műegyetem Szenátusa által elfogadott szoborállítási tervnek megfelelően, a történeti kampusz É-D-i sétányának nyugati oldalán Pogány Frigyes, Csonka Pál, Bardon Alfréd, Rados Jenő és Kotsis Iván szobrainak sorába, a csatolt vázlatrajzon megjelölt helyre kerüljön.

A szobor felállítása kapcsolódhat a 2020 áprilisában az MTA épületében rendezendő Hajnóczy Gyula-emlékkonferenciához.

MŰEGYETEMI TUDÓSÓK SZOBORPARKJA

TERVEZETT ÁLLAPOT

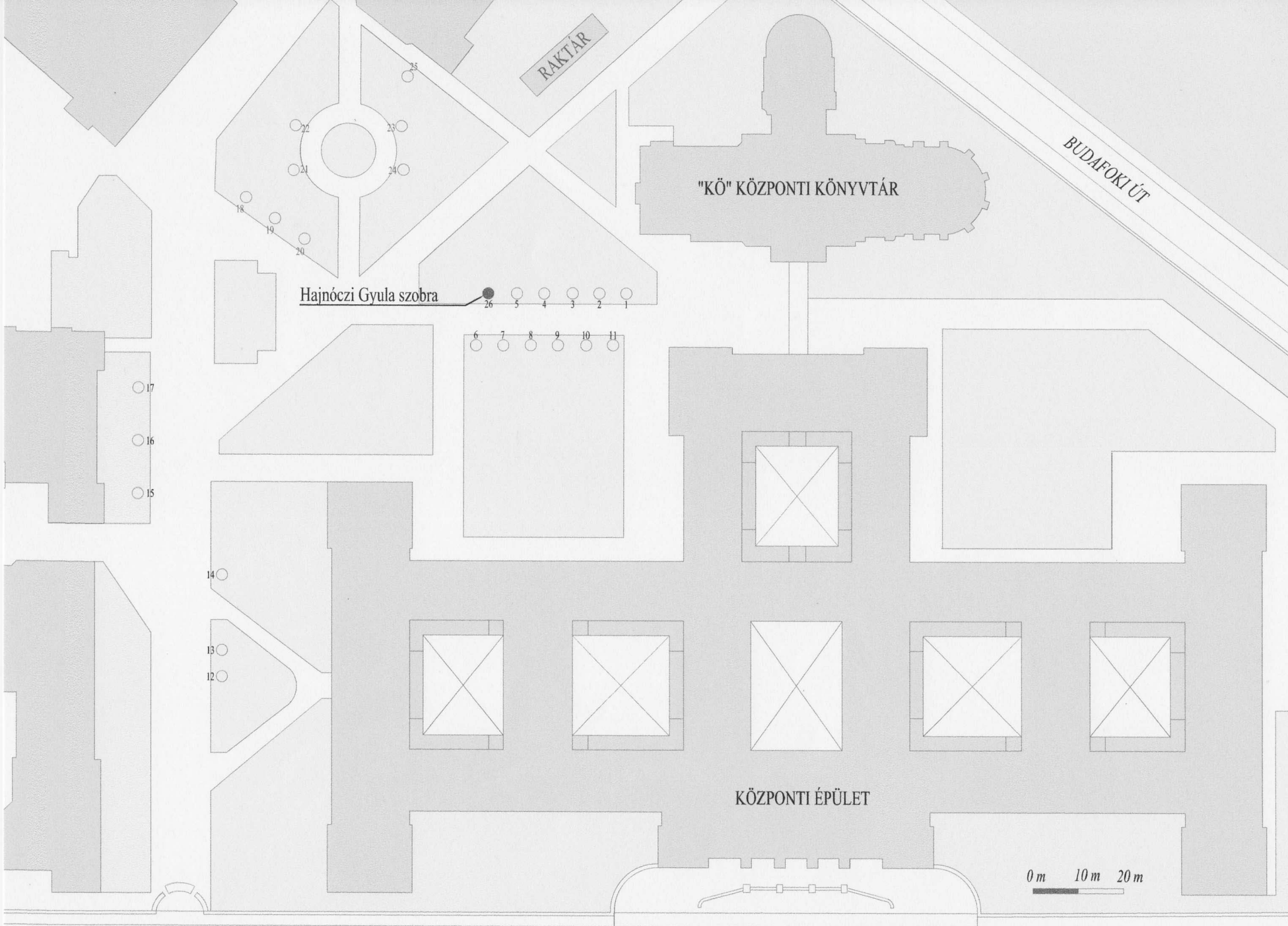

- 1 Pogány Frigyes
1908-1976
- 2 Csonka Pál
1896-1987
- 3 Rados Jenő
1885-1992
- 4 Bardon Alfréd
1904-1986
- 5 Kotsis Iván
1889-1980
- 6 Mosonyi Emil
1910-2009
- 7 Egerváry Ernő
1891-1985
- 8 Korányi Imre
1896-1989
- 9 Palotás László
1905-1993
- 10 Jáky József
1893-1950
- 11 Hazay István
1901-1995
- 12 Dr. Csáki Ferenc
1921-1977
- 13 Heller Farkas
1870-1955
- 14 Zielinski Szilárd
1860-1924
- 15 Dr. Michailich Győző
1887-1966
- 16 Schafarzik Ferenc
1854-1927
- 17 Gillemot László
1912-1977
- 18 Pattantyús-A. Géza
1855-1956
- 19 Muttynyánszky Ádám
1889-1976
- 20 Pfeifer Ignác
1867-1941
- 21 Kármán Tódor
1881-1963
- 22 Wigner Jenő
1902-1995
- 23 Gábor Dénes
1900-1979
- 24 Neumann János
1903-1957
- 25 Dr. Gyulai Zoltán
1887-1968

○ JELENLEGI SZOBOR

MŰEGYETEMI TUDÓSÓK SZOBORPARKJA

JELENLEGI ÁLLAPOT

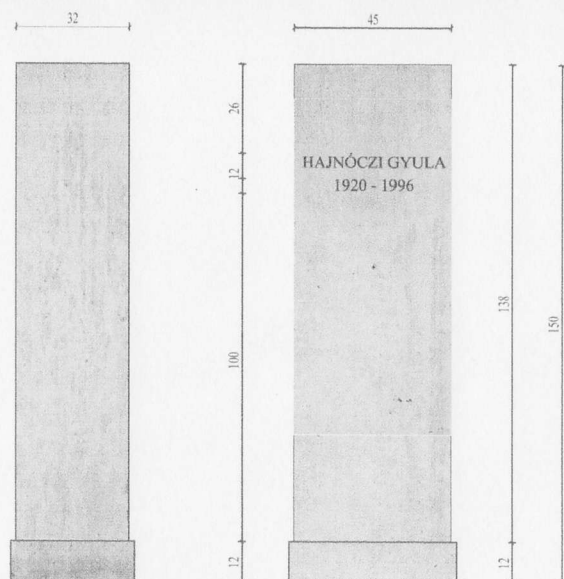
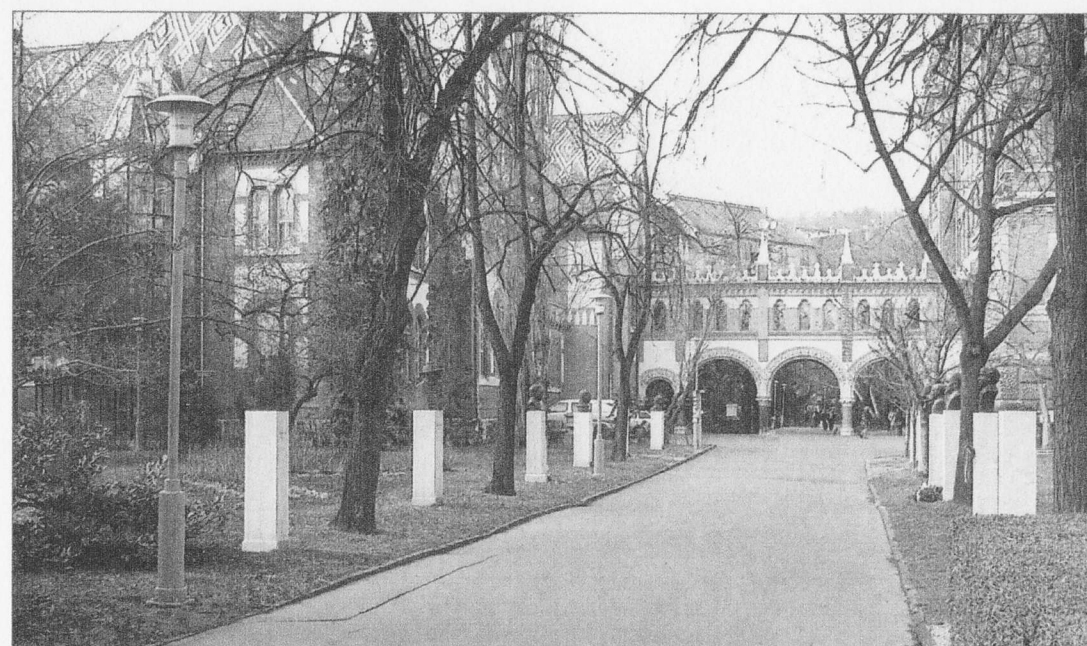

- 1 Pogány Frigyes
1908-1976
- 2 Csonka Pál
1896-1987
- 3 Rados Jenő
1885-1992
- 4 Bardón Alfréd
1904-1986
- 5 Kotsis Iván
1889-1980
- 6 Mosonyi Emil
1910-2009
- 7 Egerváry Ernő
1891-1985
- 8 Korányi Imre
1896-1989
- 9 Palotás László
1905-1993
- 10 Jáky József
1893-1950
- 11 Hazay István
1901-1995
- 12 Dr. Csáki Ferenc
1921-1977
- 13 Heller Farkas
18770-1955
- 14 Zielinski Szilárd
1860-1924
- 15 Dr. Michailich Győző
1887-1966
- 16 Schafarzik Ferenc
1854-1927
- 17 Gillemot László
1912-1977
- 18 Pattantyús-Á. Géza
1855-1956
- 19 Muttynyánszky Ádám
1889-1976
- 20 Pfeifer Ignác
1867-1941
- 21 Kármán Tódor
1881-1963
- 22 Wigner Jenő
1902-1995
- 23 Gábor Dénes
1900-1979
- 24 Neumann János
1903-1957
- 25 Dr. Gyulai Zoltán
1887-1968
- 26 Hajnóczi Gyula
1920-1996

○ JELENLEGI SZOBOR
● TERVEZETT SZOBOR

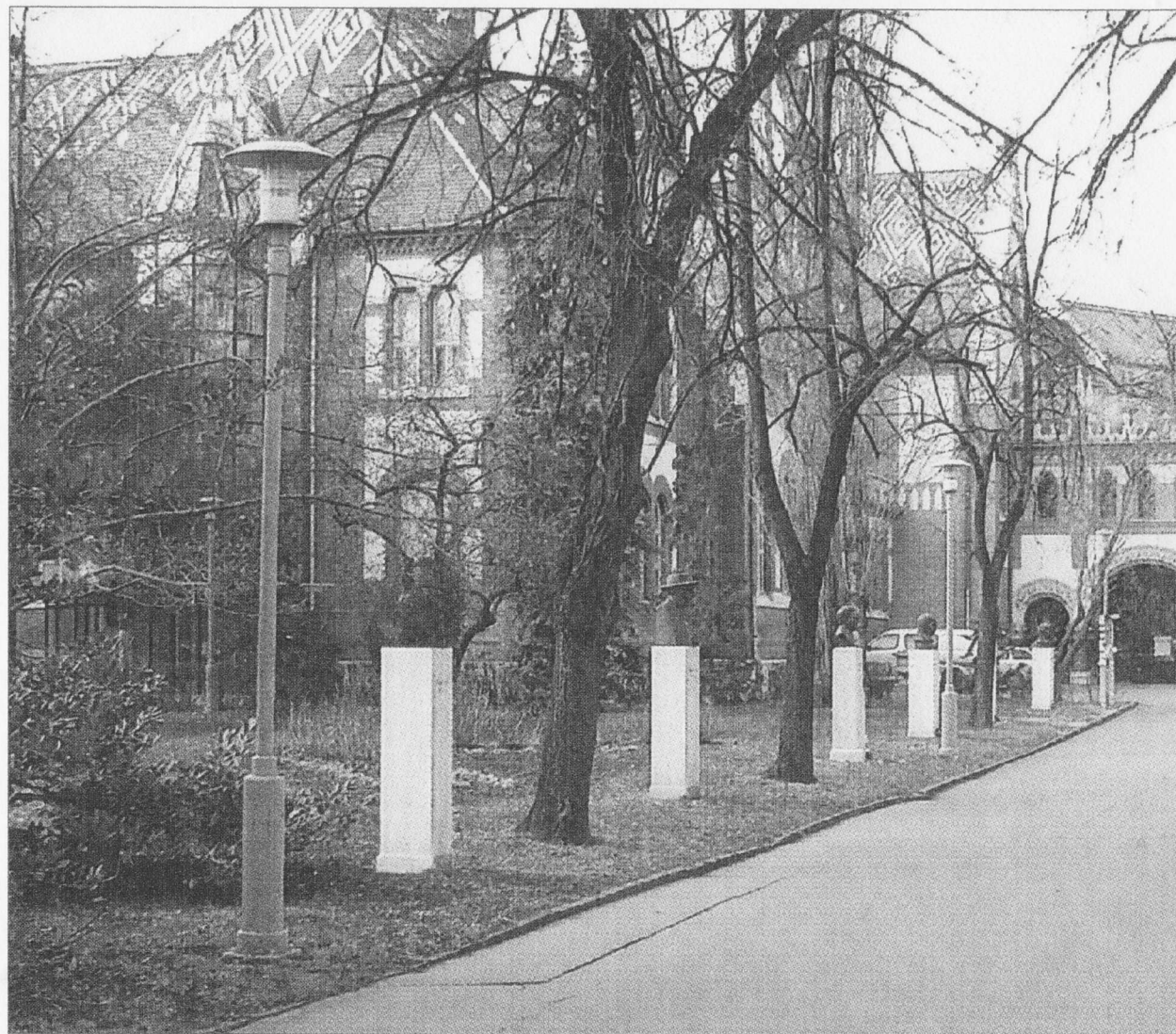
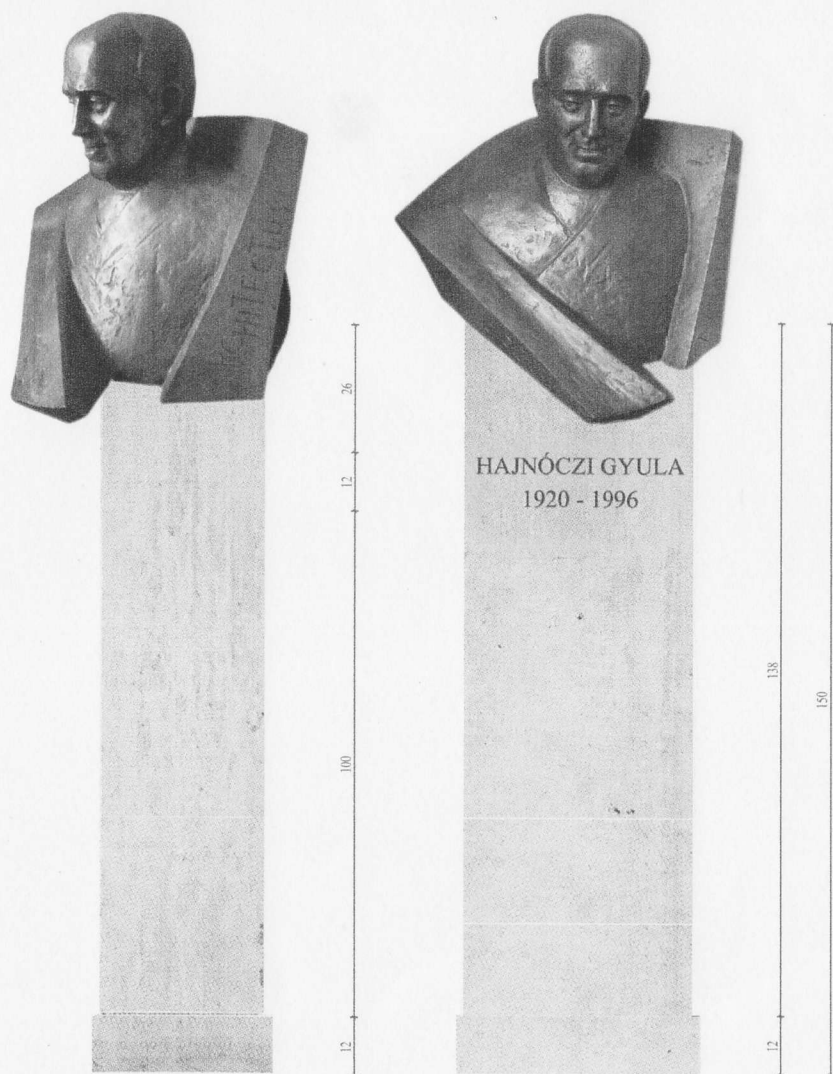
MŰEGYETEMI TUDÓSÓK SZOBORPARKJA

TERVEZETT ÁLLAPOT

MŰEGYETEMI TUDOSÓK SZOBORPARKJA

TERVEZETT ÁLLAPOT

MŰEGYETEMI TUDOSÓK SZOBORPARKJA

TERVEZETT ÁLLAPOT